

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МАРІУПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

ПРОГРАМА

індивідуальної усної співбесіди зі спеціальності 291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії ОС «Бакалавр»,

зі спеціальності 291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії ОС «Магістр»

(для осіб, які переводяться, поновлюються, вступають для здобуття другої вищої освіти та паралельного навчання)

Затверджено:

на засіданні Вченої ради МДУ
протокол № 11 від 10.05.2022 р.

Київ, 2022

Програма індивідуальної усної співбесіди зі спеціальності 291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії ОС «Бакалавр», зі спеціальності 291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії ОС «Магістр» (для осіб, які переводяться, поновлюються, вступають для здобуття другої вищої освіти та паралельного навчання). Київ, 2022. 14 с.

Укладачі: Лисак В.Ф., д.і.н., професор кафедри ПМВ, Грідіна І.М. д.і.н., професор кафедри ПМВ, Трофименко М.В., к.політ.н., професор кафедри ПМВ, Булик М.В., к.політ.н., доцент кафедри ПМВ, Пахоменко С.П., к.і.н., доцент, доцент кафедри ПМВ, Гільченко О.Л. к.політ.н., завідувач кафедри ПМВ.

Рецензенти:

Романцов В. М., доктор історичних наук, професор кафедри історичних дисциплін;
Сабадаш Ю.С., доктор культурології, професор кафедри культурології.

Програма затверджена на засіданні кафедри політології та міжнародних відносин

Протокол № 9 від 16 лютого 2022 р.

ЗМІСТ

Пояснювальна записка.....	4
Блок питань для студентів, що переводяться або поновлюються, які вступають для здобуття другої вищої освіти та паралельного навчання на II-III курси спеціальності 291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії ОС «Бакалавр».....	5
Блок питань для студентів, що переводяться або поновлюються, які вступають для здобуття другої вищої освіти та паралельного навчання на IV курс спеціальності 291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії ОС «Бакалавр».....	8
Блок питань для студентів, що переводяться або поновлюються на спеціальність 291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії ОС «Магістр».....	11
Критерії оцінювання відповідей.....	13

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Переведення, поновлення здобувачів на 2-4 курси та ОС «Магістр» зі спеціальності 291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії відбувається за індивідуальною усною співбесідою із використанням інформаційно-комунікаційних технологій Zoom, Viber, WhatsApp, Telegram, Google Meet тощо. Під час співбесіди ставиться три запитання.

В програму співбесіди для студентів, що переводяться або поновлюються, які вступають для здобуття другої вищої освіти та паралельного навчання на II-III курси спеціальності «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії», включено питання з курсів «Історія міжнародних відносин», «Країнознавство», «Історія цивілізацій», «Історія політичних вчень», які є нормативними дисциплінами циклів професійної підготовки.

В програму співбесіди для студентів, що переводяться або поновлюються на IV курс спеціальності «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії», включено питання з курсів «Зовнішня політика та дипломатія України», «Конфліктологія та теорія переговорів», «Зовнішня політика Росії та країн СНД», «Основи геополітики та геостратегії».

В програму співбесіди для студентів, що переводяться або поновлюються на ОС «Магістр», включено питання з курсів «Міжнародна та європейська безпека», «Роль НАТО в сучасному світі», «Актуальні проблеми зовнішньої політики України і міжнародних відносин», «Методологія та організація наукових досліджень».

**БЛОК ПИТАНЬ ДЛЯ СТУДЕНТІВ, ЩО ПЕРЕВОДЯТЬСЯ АБО
ПОНОВЛЮЮТЬСЯ, ЯКІ ВСТУПАЮТЬ ДЛЯ ЗДОБУТТЯ ДРУГОЇ ВИЩОЇ ОСВІТИ
ТА ПАРАЛЕЛЬНОГО НАВЧАННЯ НА II-III КУРС СПЕЦІАЛЬНОСТІ 291
МІЖНАРОДНІ ВІДНОСИНИ, СУСПІЛЬНІ КОМУНІКАЦІЇ ТА РЕГІОНАЛЬНІ
СТУДІЇ ОС БАКАЛАВР**

1. Державний устрій та політична система Великобританії.
2. Державний устрій та політична система Франції.
3. Державний устрій і сучасна політична система ФРН. Сутність німецького федералізму.
4. Країни Північної Європи (Фінляндія, Швеція, Норвегія, Данія, Ісландія)
5. Країни Центральної Європи (Чехія, Словаччина, Угорщина, Словенія)
6. Державний устрій і сучасна політична система Польщі.
7. Державний устрій та етапи історичного розвитку країни Південно-Східної Європи.
8. Державний устрій та етапи історичного розвитку Балканських країн.
9. Греція: загальна характеристика (історія, культура, економіка, суспільство, політична система).
10. Нідерланди: загальна характеристика (історія, культура, економіка, суспільство, політична система).
11. Бельгія: загальна характеристика (історія, культура, економіка, суспільство, політична система).
12. Австрія: загальна характеристика (історія, культура, економіка, суспільство, політична система).
13. Швейцарія: загальна характеристика (історія, культура, економіка, суспільство, політична система).
14. Іспанія: загальна характеристика (історія, культура, економіка, суспільство, політична система).
15. Португалія: загальна характеристика (історія, культура, економіка, суспільство, політична система).
16. Державний устрій та політична система Італії.
17. Міжнародні відносини та зовнішня політика Давнього Єгипту.
18. Міжнародні відносини та зовнішня політика Давньоасирійської держави
19. Давній Китай у міжнародних відносинах.
20. Зовнішня політика та міжнародні відносини держав Давньої Греції.
21. Зовнішня політика Давнього Риму.
22. Зовнішня політика Франкської держави.
23. Міжнародні відносини та зовнішня політика Візантійської імперії.
24. Столітня війна у міжнародних відносинах.
25. Великі географічні відкриття. Колоніальна експансія європейських держав.
26. Тридцятирічна війна: причини та передумови, етапи, наслідки.
27. Формування та основні принципи міжнародних відносин у Вестфальсько-Віденський період.
28. Міжнародні відносини європейських держав у другій половині XVII – на початку XVIII ст.
29. Міжнародні відносини у 1715 – 1789 рр.
30. Міжнародні відносини у умовах французьких революційних та наполеонівських війн.
31. Віденська система міжнародних відносин: принципи функціонування, основні етапи.
32. Зовнішня політика США наприкінці XVIII – початку XX ст.
33. Формування блокової системи міжнародних відносин (Троїстий союз – Антанта).
34. Колоніальна експансія провідних держав світу у XVIII – на початку XX ст.
35. Міжнародні кризи на початку XX ст.
36. Перша світова війна: причини та передумови, періодизація, наслідки.

37. Історія цивілізацій як наукова дисципліна
38. Передісторія людського суспільства
39. Античні цивілізації: давньогрецька, елліністична, давньоримська
40. Західна середньовічна (феодална) цивілізація
41. Середньовічні цивілізації Сходу: китайська, арабська, індійська, японська
42. Предіндустріальна (ранньокапіталістична) цивілізація
43. Західноєвропейська індустріальна цивілізація
44. Цивілізації Сходу в індустріальний період
45. Постіндустріальна (інформаційна) цивілізація
46. Античні політичні вчення.
47. Релігійні та світські політичні доктрини раннього християнства.
48. Середньовічні вчення про право світської влади на політичну владу.
49. Н. Макіавеллі та М. Лютер як ідеологи переосмислення ролі та міста політики в житті суспільства та людини.
50. Англійські прихильники теорії природного права та суспільного договору про політику XVII ст.

Список рекомендованої літератури

1. Батюк В. Лекции по истории международных отношений в новое время (1648 – 1918). М., 2003. 260 с. URL: <https://ru.calameo.com/books/000916957f58aaa8367a0> (Дата звернення: 19 січня 2021 р.).
2. Булик М. Історія міжнародних відносин у давні часи : навчальний посібник. Маріуполь : МДУ, 2017. 274 с.
3. Всемирная история : учебник для вузов / Под ред. Г. Поляка, А. Марковой. М., 2006. 496 с.
4. Головченко В., Матвієнко В., Солдатенко В. Дипломатична історія України (кінець XIX – перша чверть XX століття) : навч. посіб. для студ. вищих навч. закладів. К., 2011. 527 с.
5. Головченко В. Нариси з історії міжнародних відносин та зовнішньої політики країн Азії й Африки : навчальний посібник. К. : Юрисконсульт, 2014. 424 с.
6. Дюрозель Ж. Б. Історія дипломатії від 1919 року до наших днів. К. : Основи, 1999. 903 с.
7. История международных отношений : в 3 томах / А. Ревякин, Н. Васильева. 2012. 400 с.
8. Іваницька О. Історія міжнародних відносин (1918-1945 роки) : навч. посіб. К. : Видавничий Дім «Слово», 2011. 632 с.
9. Історія дипломатії: від давнини до нового часу : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / А. Зінченко. Вінниця : Нова книга, 2002. 433 с. : іл.
10. Історія міжнародних відносин (від Стародавнього світу до початку XX ст.) : навч. посіб. / Я. Турчин, Р. Демчишак, Т. Плазова. Львів : Вид-во Львів. політехніки, 2013. 139 с.
11. Манжоло В., Коппель О., Капітоненко М. та ін. Міжнародні системи і глобальний розвиток. К. : Видавничо-поліграфічний центр "Київський університет", 2008. 606 с.
12. Міжнародні відносини та зовнішня політика України : підручник / Ю. Пунда, І. Козинець, В. Клименко та ін. К. : НУОУ ім. Івана Черняхівського, 2020. 328 с. URL: <http://stratcom.nuou.org.ua/wp-content/uploads/2020/03/%D0%9C%D1%96%D0%B6%D0%BD%D0%B0%D1%80%D0%BE%D0%B4%D0%BD%D1%96-%D0%B2%D1%96%D0%B4%D0%BD%D0%BE%D1%81%D0%B8%D0%BD%D0%B8-%D1%82%D0%B0-%D0%B7%D0%BE%D0%B2%D0%BD%D1%96%D1%88%D0%BD%D1%8F->

%D0%BF%D0%BE%D0%BB%D1%96%D1%82%D0%B8%D0%BA%D0%B0-
%D0%A3%D0%BA%D1%80%D0%B0%D1%97%D0%BD%D0%B8.pdf (дата
звернення: 01.12.2021).

13. Нова історія міжнародних відносин у системному форматі (1648 – 1918) : підруч. для студ. вищ. навч. закл. / І. Хижняк. К. : ДП «Вид. дім «Персонал»», 2009. 224 с. URL: http://maup.com.ua/assets/files/lib/book/p10_15.pdf (Дата звернення: 19 січня 2021 р.).
14. Турчин Я., Демчишак Р., Матлай Л. Історія міжнародних відносин (1914 – 2015) : навчальний посібник. Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2016. 140 с.
15. Фененко А. История международных отношений: 1648 – 1945 : учебное пособие. Москва : Аспект Пресс, 2020. 800 с.
16. Фененко А. Современная история международных отношений: 1991 – 2016 : учеб. пособие. 2-е изд., перераб. и доп. М. : Издательство «Аспект Пресс», 2017. 432 с.

**БЛОК ПИТАНЬ ДЛЯ СТУДЕНТІВ, ЩО ПЕРЕВОДЯТЬСЯ АБО ПОНОВЛЮЮТЬСЯ
НА IV КУРС ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 291 МІЖНАРОДНІ ВІДНОСИНИ, СУСПІЛЬНІ
КОМУНІКАЦІЇ ТА РЕГІОНАЛЬНІ СТУДІЇ ОС «БАКАЛАВР»**

1. Еволюція зовнішньої політики Російської Федерації у 90-і рр. XX – XXI ст.
2. Відносини РФ та США.
3. Відносини РФ та держав Європейського Союзу.
4. Російсько-китайські відносини на сучасному етапі.
5. Зовнішня політика Республіки Білорусь в умовах незалежності.
6. Зовнішня політика Республіки Молдова в умовах незалежності.
7. Зовнішня політика Азербайджанської Республіки в умовах незалежності.
8. Зовнішня політика Республіки Вірменія в умовах незалежності.
9. Зовнішня політика Республіки Грузія в умовах незалежності.
10. Зовнішня політика Республіки Казахстан в умовах незалежності.
11. Зовнішня політика Республіки Туркменістан в умовах незалежності.
12. Зовнішня політика Республіки Узбекистан в умовах незалежності.
13. Зовнішня політика Киргизької Республіки в умовах незалежності.
14. Зовнішня політика Республіки Таджикистан в умовах незалежності.
15. Геополітика: основні категорії, закони, передумови виникнення.
16. Ф. Ратцель та Р. Челлен як засновники класичної геополітики.
17. Талассократія у поглядах західних дослідників першої половини XX ст.
18. Геополітичні погляди німецьких дослідників першої половини XX ст.
19. Українська геополітична думка першої половини XX ст.
20. Атлантична геополітична школа.
21. Мондіалізм як геополітична концепція.
22. Євразійство як провідна російська геополітична концепція.
23. Проблема багатополарності у світовій геополітичній думці.
24. Концептуальні проблеми зовнішньої політики України після здобуття незалежності.
25. Ядерне роззброєння України.
26. Відносини України з Білоруссю, Молдовою.
27. Відносини України з Російською Федерацією.
28. Відносини України з країнами Балтії.
29. Відносини України з країнами СНД.
30. Процес міжнародного визнання незалежної України в 1991-1992 рр.
31. Енергетична складова як одна з актуальних проблем зовнішньої політики України.
32. Відносини України з НАТО.
33. Організація діяльності дипломатичного представництва України за кордоном.
34. Концепції стратегічного партнерства, багатовекторності, нейтралітету та позаблоковості, європейської, євразійської та євроатлантичної інтеграції в зовнішній політиці України.
35. Поняття, причини, функції та типологія конфліктів.
36. Динаміка конфлікту та механізми його виникнення.
37. Конфліктна поведінка: поняття, стратегії і тактики.
38. Третя сторона в урегулюванні конфлікту.
39. Переговорний процес як спосіб вирішення конфліктів.
40. Особливості сучасних конфліктів та підходи до їх врегулювання.
41. Миротворчість та миробудівництво: поняття, сутність, місце в діяльності міжнародних організацій.
42. Гуманітарна інтервенція: поняття та роль у вирішенні конфліктів сучасності.
43. Гібридні війни та міжнародні конфлікти: історія питання

Список рекомендованої літератури

1. Батюк В. Лекции по истории международных отношений в новое время (1648 – 1918). М., 2003. 260 с. URL: <https://ru.calameo.com/books/000916957f58aaa8367a0> (Дата звернення: 19 січня 2021 р.).
2. Булик М. Історія міжнародних відносин у давні часи : навчальний посібник. Маріуполь : МДУ, 2017. 274 с.
3. Всемирная история : учебник для вузов / Под ред. Г. Поляка, А. Марковой. М., 2006. 496 с.
4. Геополітика: енциклопедія. К. : Знання України, 2013. 919 с. URL: https://shron1.chtyvo.org.ua/Sulima_Yevhen/Neopolityka.pdf? (Дата звернення: 01.09.2021 р.).
5. Глобалізація і глобалістика : Навчальний посібник. Львів : «Новий Світ-2000», 2020. 428 с.
6. Головченко В., Матвієнко В., Солдатенко В. Дипломатична історія України (кінець XIX – перша чверть XX століття) : навч. посіб. для студ. вищих навч. закладів. К., 2011. 527 с.
7. Головченко В. Нариси з історії міжнародних відносин та зовнішньої політики країн Азії й Африки : навчальний посібник. К. : Юрисконсульт, 2014. 424 с.
8. Гольцов А. Геополітика та політична географія. К., 2012. 416 с. URL: http://cul.com.ua/preview/geopolitika_Golzov.pdf (Дата звернення: 01.01.2019).
9. Дипломатична та консульська служба : підручник для студентів ВНЗ / К. Балабанов, М. Трофименко. Донецьк, 2012. 444 с.
10. Дністрянський М. Геополітика. Львів : 2011. 46 с. URL: http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/ua/elib.exe?Z21ID=&I21DBN=UKRLIB&P21DBN=UKRLIB&S21STN=1&S21REF=10&S21FMT=online_book&C21COM=S&S21CNR=20&S21P01=0&S21P02=0&S21P03=FF=&S21STR=ukr0002972 (Дата звернення: 01.01.2019 р.).
11. Дорошко М., Шпакова Н. Геополітичне середовище та геополітична орієнтація країн СНД. Навч. посіб. К. : Центр учбової літератури, 2011. 204 с. URL: <http://www.cul.com.ua/preview/geopolit.pdf> (дата звернення: 10.01.2020); резервна адреса (URL: <http://politics.ellib.org.ua/pages-cat-148.html>).
12. Дюррозель Ж. Б. Історія дипломатії від 1919 року до наших днів. К. : Основи, 1999. 903 с.
13. Зовнішня політика країн Європи. Частина 1 : навчальний посібник / О. Гільченко, М. Светлакова, М. Булик. Маріуполь : МДУ, 2021. 156 с.
14. Зовнішня політика країн Західної Європи в постбіполярний період : навчально-методичний посібник із курсу / С. Рудько. Острог : Видавництво Національного університету «Острозька академія», 2012. 412 с.
15. Зовнішня політика країн Латинської Америки : навчальний посібник / Н. Гаврилова (ред.), М. Булик, О. Гільченко, Ю. Константинова. Маріуполь : МДУ, 2020. 397 с. URL: http://91.250.23.215/jspui/bitstream/123456789/2584/1/np_zovnishnia_polityka.pdf (дата звернення: 01.12.2021).
16. Зовнішня політика України (від давніх часів до наших днів) : підруч. для студ. вищ. навч. закл. / Л. Чекаленко, С. Федуняк; за заг. ред. Л. Чекаленко. К. : ДП «Вид. дім «Персонал», 2010. 464 с. URL: <http://portal.iapm.edu.ua/portal/media/books/fc8e7971-8be1-4de2-b69f-d23eef4d5c41.pdf> (дата звернення: 01.12.2021).
17. История международных отношений : в 3 томах / А. Ревякин, Н. Васильева. 2012. 400 с.
18. Іваницька О. Історія міжнародних відносин (1918-1945 роки) : навч. посіб. К. : Видавничий Дім «Слово», 2011. 632 с.
19. Історія дипломатії: від давнини до нового часу : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / А. Зінченко. Вінниця : Нова книга, 2002. 433 с. : іл.

20. Історія міжнародних відносин (від Стародавнього світу до початку ХХ ст.) : навч. посіб. / Я. Турчин, Р. Демчишак, Т. Плазова. Львів : Вид-во Львів. політехніки, 2013. 139 с.
21. Кудряченко А., Рудич Ф., Храмов В. Геополітика: Підручник. К. : МАУП, 2004. 296 с. URL: <http://elibrary.ivinas.gov.ua/3/1/%D0%93%D0%B5%D0%BE%D0%BF%D0%BE%D0%Bi%D1%82%D0%B8%D0%BA%D0%B0.%D0%9Fi%D0%B4%D1%80%D1%83%D1%87%D0%BD%D0%B8%D0%BA.pdf> (Дата звернення: 01.01.2019).
22. Мальський М., Мацяк М. Теорія міжнародних відносин : Підручник. 3-тє вид., перероб. і доп. К. : Знання, 2007. 461 с. URL: <http://194.44.152.155/elib/local/sk811805.pdf> (дата звернення: 01.12.2021).
23. Манжола В., Коппель О., Капітоненко М. та ін. Міжнародні системи і глобальний розвиток. К. : Видавничо-поліграфічний центр "Київський університет", 2008. 606 с.
24. Міжнародні відносини та зовнішня політика України : підручник / Ю. Пунда, І. Козинець, В. Клименко та ін. К. : НУОУ ім. Івана Черняхівського, 2020. 328 с. URL: <http://stratcom.nuou.org.ua/wp-content/uploads/2020/03/%D0%9C%D1%96%D0%B6%D0%BD%D0%B0%D1%80%D0%BE%D0%B4%D0%BD%D1%96-%D0%B2%D1%96%D0%B4%D0%BD%D0%BE%D1%81%D0%B8%D0%BD%D0%B8-%D1%82%D0%B0-%D0%B7%D0%BE%D0%B2%D0%BD%D1%96%D1%88%D0%BD%D1%8F-%D0%BF%D0%BE%D0%BB%D1%96%D1%82%D0%B8%D0%BA%D0%B0-%D0%A3%D0%BA%D1%80%D0%B0%D1%97%D0%BD%D0%B8.pdf> (дата звернення: 01.12.2021).
25. Моро-Дефарж Ф. Введение в геополитику. М. : Конкорд, 1996. 151 с.
26. Нова історія міжнародних відносин у системному форматі (1648 – 1918) : підруч. для студ. вищ. навч. закл. / І. Хижняк. К. : ДП «Вид. дім «Персонал»», 2009. 224 с. URL: http://maup.com.ua/assets/files/lib/book/p10_15.pdf (Дата звернення: 19 січня 2021 р.).
27. Теорія міжнародних відносин. Міжнародні відносини та світова політика : навч. посіб. / М. Требін, Л. Герасіна, В. Погрібна та ін. ; за ред. М. Требіна. Х. : Право, 2016. 540 с.
28. Тихонравов Ю. В. Геополитика. Учебное пособие. М. : ЗАО «Бизнес-школа «Интел-Синтез», 1998.
29. Турчин Я., Дорош Л., Івасечко О. Дипломатична та консульська служба : Підручник. Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2018. 332 с.
30. Турчин Я., Демчишак Р., Матлай Л. Історія міжнародних відносин (1914 – 2015) : навчальний посібник. Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2016. 140 с.
31. Фененко А. История международных отношений: 1648 – 1945 : учебное пособие. Москва : Аспект Пресс, 2020. 800 с.
32. Фененко А. Современная история международных отношений: 1991 – 2016 : учеб. пособие. 2-е изд., перераб. и доп. М. : Издательство «Аспект Пресс», 2017. 432 с.
33. Хрестоматия по истории международных отношений / Сост. Д. Кузнецов. В 5-ти книгах. Благовещенск, 2013.
34. Шергін С. Політологія міжнародних відносин. К., 2019. 256 с.
35. Юхименко П. Глобалізація та політика національної безпеки. К, 2021. 408 с.

**БЛОК ПИТАНЬ ДЛЯ СТУДЕНТІВ, ЩО ПЕРЕВОДЯТЬСЯ АБО ПОНОВЛЮЮТЬСЯ
НА СПЕЦІАЛЬНІСТЬ 291 МІЖНАРОДНІ ВІДНОСИНИ, СУСПІЛЬНІ КОМУНІКАЦІЇ
ТА РЕГІОНАЛЬНІ СТУДІЇ ОС «МАГІСТР»**

1. Парадигма безпеки у постбіполярному світі.
2. Глобалізація та фрагментація міжнародного середовища.
3. Проблема формування центрів сили.
4. Міжнародний та світовий порядок.
5. Нові параметри міжнародної безпеки.
6. Демографічні аспекти та проблеми створення європейської системи безпеки.
7. Поняття «міжнародної», «регіональної» безпеки.
8. НАТО та проблеми Європейської безпеки.
9. Роль ОБСЄ в забезпеченні європейської безпеки.
10. Українська криза та її наслідки для європейської та міжнародної безпеки.
11. Проблеми нейтралітету в контексті рішення проблем європейської безпеки.
12. Міграційна проблема як головна загроза безпеки ЄС.
13. Поняття «методології» та її функції.
14. Роль теорії у науковому дослідженні.
15. Основні теоретичні школи у вивченні міжнародних підходів.
16. Поняття «наукового» методу.
17. Системний підхід у вивченні міжнародних відносин.
18. Принципи моделювання та його дослідження при вивченні міжнародних відносин.
19. Діяльність України в ООН.
20. Україна та ЄС.
21. Україна та НАТО.
22. Актуальні проблеми україно-російських відносин.
23. Сучасний характер україно-американських відносин.
24. Особливості відносин України з державами Південної Америки (Бразилія, Аргентина).
25. Україно-польські відносини на сучасному етапі.
26. Україно-британські відносини на сучасному етапі.
27. Особливості україно-турецьких відносин на сучасному етапі.
28. Роль України у боротьбі з міжнародним тероризмом.
29. Проблема трансформації НАТО на сучасному етапі.
30. Роль та місце України у вирішенні проблем Чорноморського регіону.
31. Глобальна діхотомія: Північ – Південь.
32. Політична модернізація в умовах глобального розвитку.
33. Україна та СНД.
34. Сутність та завдання НАТО на сучасному етапі.
35. Структура Північноатлантичного Альянсу.
36. Перспективи подальшої участі Альянсу у вирішенні кризових ситуацій.
37. Програми Партнерство заради миру, Середземноморський діалог та Стамбульська ініціатива в світлі реформування НАТО та виходу за традиційну зону відповідальності.
38. Політичне значення невійськового співробітництва НАТО.
39. Проблема входження України до Альянсу: проблеми та перспективи.
40. Розширення НАТО як фактор міжнародної безпеки.

Список рекомендованої літератури

1. Геополітика: енциклопедія. К.: Знання України, 2013. 919 с. URL: https://shron1.chtyvo.org.ua/Sulima_Yevhen/Neopolityka.pdf (Дата звернення: 01.09.2021 р.).

2. Глобалізація і глобалістика : Навчальний посібник. Львів : «Новий Світ-2000», 2020. 428 с.
3. Глобальна та національна безпека: підручник / авт. кол. :В.І. Абрамов, Г.П. Ситник, В.Ф. Смолянук та ін. / за заг. ред. Г.П.Ситника. Київ : НАДУ, 2016. 784 с.
4. Грубов В. Європейська колективна безпека в умовах глобалізації: ліберальна парадигма. К. : Тов. «Рада, ЛТД», 2007. 554 с.
5. Юхименко П. Глобалізація та політика національної безпеки. К., 2021. 408 с.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ВІДПОВІДЕЙ

Оцінювання вступного випробування здійснюється за 200-бальною шкалою (від 0 до 200 балів). Мінімальна кількість балів – 0. Максимальна кількість балів – 200. Прохідний бал – 100.

Відповідь студента зараховується в наступних випадках:

- Теоретичні питання розкрито в повному обсязі, відповідь на питання викладено в логічній послідовності, зроблено правильні висновки.
- Теоретичні питання розкрито в повному обсязі, але матеріал викладено в недостатній логічній послідовності або зроблені неправильні висновки.
- Частина питань розкрито не в повному обсязі, зроблені незначні помилки.

За результатами співбесіди відповідь студента не зараховується, якщо більша частина теоретичних питань не була висвітлена або всі питання повністю не розкриті.

«незараховано»	0 – 99	0 – 99	Вступник розрізняє об'єкти вивчення. Вступник відтворює незначну частину навчального матеріалу, має нечіткі уявлення про об'єкт вивчення. Вступник відтворює лише частину навчального матеріалу; виконує елементарні завдання.
«зараховано»	100 – 139	100-109	Вступник здатний до часткового відтворення основного навчального матеріалу, може повторити за зразком певну операцію, дію.
		110-119	Вступник відтворює основний навчальний матеріал, здатний з помилками й неточностями дати визначення понять,
		120-129	Вступник виявляє знання й розуміння основних положень навчального матеріалу, може сформулювати правила, визначення, поняття. Відповідь його (її) правильна, але недостатньо осмислена.
		130-139	Вступник відтворює навчальний матеріал, може сформулювати правила, визначення, поняття. Вміє застосовувати знання при виконанні завдань за зразком.
	140 – 179	140-149	Вступник правильно відтворює навчальний матеріал, знає основоположні теорії і факти, вміє наводити окремі власні приклади на підтвердження певних думок, частково контролює власні навчальні дії.
		150-159	Знання вступника є достатніми, він (вона) застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях, намагається аналізувати, встановлювати найсуттєвіші зв'язки і залежність між явищами, фактами,
		160-169	Вступник достатньо володіє вивченим матеріалом, може робити висновки, загалом контролює власну діяльність. Відповідь його (її) логічна, хоч і містить певні неточності.
		170-179	Вступник добре володіє вивченим матеріалом, застосовує знання в стандартних ситуаціях,

			вміє аналізувати й систематизувати інформацію, використовує загальновідомі докази із самостійною і правильною аргументацією.
	180 – 200	180-189	Вступник має повні, глибокі знання, здатний (а) використовувати їх у практичній діяльності, робити висновки, узагальнення.
		190-194	Вступник має гнучкі знання в межах вимог навчальних програм, аргументовано використовує їх у різних ситуаціях, вміє знаходити інформацію та аналізувати її, ставити і розв'язувати проблеми.
		195-200	Вступник має системні, міцні знання в обсязі та в межах вимог навчальних програм, усвідомлено використовує їх у стандартних та нестандартних ситуаціях. Вміє самостійно аналізувати, оцінювати, узагальнювати опанований матеріал, самостійно користуватися джерелами інформації, приймати рішення.